

Crowdfundingplatform
Oneplanetcrowd

Crowdfunding met rendement

Via crowdfundingplatform Oneplanetcrowd beleggen particuliere investeerders in duurzame ondernemingen. Ze verstrekken een converteerbare lening met een aantrekkelijke rente die kan worden geconverteerd tegen aandelen als de ondernemer een vervolginvesteerder heeft gevonden. 'Wij zijn een soort bank zonder balans.'

TEKST Tatiana Scheltema | BEELD Truus van Gog

Hebt u een boormachine? Waarschijnlijk wel – voor het geval dat u even een haakje moet ophangen. Maar de kans dat u dat dagelijks doet, is vrij klein. Sterker: een boormachine wordt tijdens zijn hele leven gemiddeld maar twaalf tot veertien minuten gebruikt, de rest van de tijd ligt hij stof te vergaren. Zonde natuurlijk, want als je buurman er ook een heeft, kun je zo'n ding prima delen. Leuke bijkomstigheid: je spreekt elkaar ook nog eens.

DEELECONOMIE

Het is het idee achter het succes van Peerby, een spullenuiteensite die sinds 2012 bestaat. Al snel bleek dat mensen nauwelijks hechten aan het *bezit* van dingen als boormachines en keukentrapjes en dat ze best bereid zijn om te betalen voor het *gebruik* ervan – het principe achter de deeleconomie. Door 'slimmer te consumeren' worden producenten vervolgens geprikkeld om minder, maar kwalitatief betere spullen op de markt te brengen en dat is beter voor het milieu.

En dus begon Peerby een nieuwe dienst: Peerby Go, oftewel 'huren van je burens'. Het benodigde kapitaal werd verkregen via een campagne op Oneplanetcrowd, een crowdfundingplatform voor duurzame bedrijven. Het initiatief werd door media wereldwijd, van BNR Nieuwsradio tot *De Groene Amsterdammer* en *The New York*

Times, bejubeld. In negen dagen haalde Peerby ruim twee miljoen euro op, een half miljoen méér dan verwacht.

AMBASSADEUR

Peerby is een schoolvoorbeeld van de enorme kracht van crowdfunding, zegt notaris Jan Schouten van advocaten- en notariskantoor Kennedy Van der Laan in Amsterdam. 'Je vraagt het publiek om geld, vervolgens wordt erover getwitterd en geschreven, mensen worden uitgenodigd bij De Wereld Draait Door om erover te praten. Dus de financiering zélf is de publiciteit. Het is een ongelofelijke accelerator voor startende bedrijven.'

'Het mooie is dat al die investeerders ook geloven in het bedrijf', vult Maarten de Jong, oprichter van Oneplanetcrowd, aan. 'Dat maakt crowdfunding zo interessant voor de ondernemer. Elke investeerder is ook een ambassadeur voor het bedrijf. Het is financiering, marketing én validatie van je product tegelijk.' De Jong (35) studeerde technische bedrijfskunde in Groningen en verdiepte zich daarna in manieren om goed ondernemerschap te financieren. Aanvankelijk werkte hij als een soort financieringsmakelaar voor mkb-ondernemers in ontwikkelingslanden: lokale, maar ook Amerikaanse ondernemers in ontwikkelingslanden die groeifinanciering zochten tussen de 50.000 en 1 miljoen euro. 'Ik koppelde ondernemers met goede plannen aan financiers. En eigenlijk doe ik dat nu nog steeds.'

DUURZAAM HART

In 2012 initieerde De Jong Oneplanetcrowd in samenwerking met investeringsbedrijf Start Green Capital als een manier om 'de (financiële) groei van maatschappelijk verantwoorde en duurzame ondernemingen te bevorderen'. Sindsdien groeide het platform explosief: met 120 projecten en een netwerk van meer dan 18.000 regelmatig terugkerende particuliere investeerders is het naar eigen zeggen het grootste crowdfundingplatform voor duurzame ondernemers in Europa. 'We zijn eigenlijk een bank zonder balans', zegt De Jong. 'We koppelen innovatieve ondernemers die een maatschappelijke, duurzame impact willen maken aan particuliere investeerders.' Die particuliere investeerders zijn vaak mensen met een 'heel duurzaam hart', die een positief verschil willen maken voor het milieu

*‘De financiering
zélf is de
publiciteit’*

Jan Schouten en Maarten de Jong

en de maatschappij, aldus De Jong. ‘Maar het zijn ook mensen, meestal hoogopgeleid, die al enige ervaring hebben met beleggen. Zij vinden het interessant om zélf in de *driver’s seat* te zitten en te bepalen aan wie ze hun geld toevertrouwen. Dat is de lol van crowdfunding: het is heel transparant en dat is denk ik een belangrijke reden voor het succes.’ Particuliere investeerders die hun geld slim, dat wil zeggen gespreid beleggen, kunnen volgens De Jong met crowdfunding een rendement halen tussen de 4 en 8 procent.

Achter een succesvolle crowdfundingcampagne schuilt bovendien een sterk, maatschappelijk geëngageerd verhaal. Zo doet Peerby in tijden van individualisering en anonimisering een beroep op nabuurschap en gemeenschapszin, en belooft het Haagse bedrijfje Off-Grid de

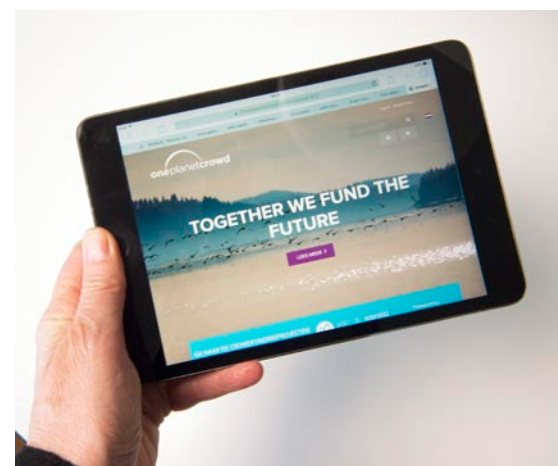
helpt van de Waka Waka-lampjes die het produceert te doneren aan arme families in rampgebieden zoals Haïti.

CONVERTEERBARE LENING

De ‘klassieke’ vorm van crowdfunding is dat de gulle gever zijn portemonnee trekt en de begunstigde in staat stelt om zijn project te verwezenlijken – een vorm die bijvoorbeeld in de kunstwereld veel wordt gebruikt. De gever krijgt er niks voor terug, hooguit een kaartje voor een voorstelling of een gesigeneerd exemplaar van het uiteindelijke product. Maar op Oneplanetcrowd beleggen investeerders hun geld in een converteerbare achtergestelde lening. De Jong: ‘De converteerbare lening werd ook al gebruikt door *venture capitalists* en *business angels*. Wij waren het eerste platform ter wereld dat deze vorm introduceerde als crowdfundinginstrument. Het model is inmiddels wel overgenomen door andere platforms, vooral in het buitenland.’

BEHEERSBAAR

Notaris Jan Schouten stond drie jaar geleden aan de wieg van dit model. ‘Zodra de ondernemer een vervolginvesteerder vindt die een substantieel aandeel neemt in het bedrijf moet hij terug naar de crowdfunders en ze een conversie aanbieden. Dat is ook het moment dat de *crowd* kan instappen als “echte” aandeelhouder.’ Beter gezegd: als certificaathouder, voegt Schouten eraan toe. ‘De bedoeling is dat het recht dat diegene krijgt wel beheersbaar blijft. Het is goed beheersbaar als die investeerders, bij Peerby bijvoorbeeld duizend man, een financieel recht krijgen op de onderneming, maar geen stemrecht. Je kunt natuurlijk ook stemrechtloze aandelen uitgeven, maar daar hebben we niet voor gekozen omdat houders van die aandelen vergadergerechtigd zijn en voor de aandeelhoudersvergadering moeten worden uitgenodigd. Zo voorkom je dat er

een soort Poolse landdag plaatsvindt, wat de ondernemer zou belemmeren bij het ophalen van vervolffinanciering bij professionele investeerders.’

Vandaar dus die certificaten. ‘Voor elke ondernemer die een crowdfundingcampagne opzet, wordt een stichting administratiekantoor (STAK) opgericht, met de ondernemer zelf als bestuurder. Hierin worden na conversie van de lening in certificaten alle certificaathouders gebundeld. De ondernemer mag zelf het bestuur zijn van de STAK en vertegenwoordigt daarmee de *crowd* op de aandeelhoudersvergadering.’

ONTHEFFING

In de praktijk betekent het dat ondernemers die via Oneplanetcrowd geld willen ophalen eerst naar de notaris moeten om de STAK op te richten. Oneplanetcrowd geeft er de voorkeur aan dat ze dat doen bij Kennedy Van der Laan. Verplichte winkelnering? ‘Zo is het niet’, benadrukt Schouten. ‘Wij zijn verantwoordelijk voor het ontwerp en de structuur van dit model. En het is ook op die basis dat Oneplanetcrowd ontheffing heeft gekregen bij de Autoriteit Financiële Markten voor de vergunning “bemiddeling opvorderbare gelden”’. De Jong voegt eraan toe: ‘Als de STAK bij Kennedy Van der Laan wordt opgericht, weten wij zeker dat de economische rechten van de particuliere belegger goed zijn geborgd in de stukken.’ ■